

Aimo Nummi

KASVILLISUUSSELVITYS

Hiukkavainionmäki, Huittinen

Muinaisjäännösalueen kasvillisuus selvitys

Kasvillisuus selvitys on tehty Museoviraston toimesta kasvillisuuden nykytilanteen selvittämiseksi ja hoitotöiden suunnittelua varten.

Huittinen kuuluu kasvistollisesti Satakunnan eliömaakuntaan (St). Hiukkavainionmäki sijaitsee Huittisten keskustaajaman *Lauttakylän* kaava-alueella. Hiukkavainionmäen pohjoispuolella virtaa *Sammunjoki*, ja muutaman sadan metrin päässä on toinen kivikkoisen mäki, *Käräjämäki*, jossa on myös sijainnut rautakautinen kalmisto. Hiukkavainionmäki on matala, kivinen mäki, jonka länsireunassa on jo viimevuosisadalla ollut maatilan rakennuksia. 1960-luvulla on mäen välittömään läheisyyteen noussut laaja omakotialue aikaisemmin avoimelle peltoaukealle. Lähialueiden vanhin asutus on muinaisjäännösalueen länsipuolella, jossa sen vieressä kulkee vanha *Nanhiantie*. Itäpuolella on matalaa, uutta omakotiasutusta. Muinaisjäännösalue on noin 110 metriä pitkä tonttien väliin jäänyt SW- NE- suuntainen kaistale, joka eteläpäästään rajoittuu *Mehiläisentiehen*. Siellä se on kymmenisen metriä leveä ja levenee portaittain aina yli kolmekymmenmetriseksi alueen pohjoispäässä, jossa se rajautuu *Käräjämäentiehen*. Alueen läntinen raja on suora ja *Laineenajan* tilan rakennukset ovat mäen länsireunassa, melko lähellä rajaa. Osa kalmistosta on saattanut jäädä tälle tontille.

Muinaisjäännösalueella on kuoppia ja kumpuja, jotka saattavat olla peräisin kaivausten ajoilta. Hiukkavainionmäen kaivaukset teki A. O. Heikel vuonna 1895. Kalmisto oli poikkeuksellisen runsaslöytöinen. Muun muassa sieltä löytyi merkkejä venchautauksesta. Kalmisto on ajoitettu kansainvaellusajalle ja viikinkiajalle. Anna- Liisa Hirviluoto on kaavoitusta varten tutkinut aluetta vuonna 1963. Hänen mukaansa polttokenttäkalmiston pääosa on ollut alueen pohjoispäässä ja siellä on vielä koskematonta kalmistoa.

Kasvillisuushavainnot on tehty 22.8. 2003 ja 10.6. 2004.

Hiukkavainionmäen kasvillisuus

Alueen eteläpäähän on tuotu roskia ja ilmeisesti Mehiläisentien rakentamisen yhteydessä sitä on käytetty jätemaan kaatopaikkana. Tästä johtuen siellä on rehevä nokkos- ja vuohenputkikasvusto. Alueen keskivaiheilla on mäki korkeampi ja kasvusto on siitä pohjoispäätä kohti alkuperäisempi. Hiukkavainionmäellä kasvaa runsaasti pölkkyruohoa (*Arabis glabra*) ja mäkikauraa (*Avenula pubescens*). Molemmat ovat rautakautiseen asutukseen liittyviä arkeofyyttejä. Myös lähellä sijaitsevalla Käräjämäellä kasvaa molempia kasvilajeja. Keskialueella kasvaa pieni kasvusto jänönapilaa (*Trifolium arvense*), joka myös liittyy rautakautiseen asutukseen. Vanhaan asutukseen liittyy myös aholeinikki (*Ranunculus polyanthemos*). Muita merkittäviä arkeofyyttejä ei alueella havaittu. Alueella kasvaa melko runsaasti puita, muun muassa varjostavia kuusia.

Hiukkavainion hoito

Tällä muinaisjäännösalueella, kuten yleensä muillakin muinaisjäännösalueilla on hoidon tärkeimpiä tehtäviä vesakoitumisen estäminen. Leppä-, tuomi- ja vattukasvustot täyttävät varsin nopeasti hoitamattomat alueet, joilta sitten häviävät ketokasvit ja alueista eivät siellä kulkijat saa selvää kuvaa. Ketokasvien ja harvinaisempien arkeofyyttien säilymisen edellytyksenä ovat avoimet nurmialueet.

Hiukkavainionmäellä on suoritettu niitto elokuun lopulla. Se olisi suoritettava niin, että ainakin pääosa mäkikaurasta (*Avenula pubescens*) jäisi pystyyn ja ehtisi siementää. Elokuussa 2003 alueella oli pölkkyruohot (*Arabis glabra*) tunnistettu säilytettäväksi arkeofyyteiksi ja jätetty niittämättä. Myöhäinen niitto on yleensä suositeltava muinaisjäännösalueilla. Monilla ketokasveilla niitto sopimattomaan aikaan voi keskeyttää sen kasvukauden kasvun ja kukinnan. Kaksivuotisilla kasveilla se vähitellen heikentää esiintymää.

Hiukkavainionmäellä saattaa tulla ajankohtaiseksi ainakin muutamien kuusien poisto, mikäli siihen saadaan kaupungin hyväksyminen.

Vantaa 25.8. 2003

Aimo Nummi
Askistontie 28
01680 Vantaa
aimo.nummi@saunalahti.fi

Liitteet: Kasviluettelo
Kopio kaavakartasta

Aimo Nummi

Kasvihavaintoja Hiukkavainionmäeltä

Acer platanoides (taimia)
Achillea millefolium
Aegopodium podagraria
Alopecurus pratensis
Anthriscus sylvestris
Arabis glabra
Artemisia vulgaris var. vulgaris
Avenula pubescens
Campanula glomerata
 persicifolia
Carduus crispus
Cirsium arvense
Elymus repens
Festuca ovina
 rubra
Fragaria vesca
Galium boreale
 verum
Geranium sylvaticum
Geum rivale
Hypericum maculatum
Juniperus communis
Linaria vulgaris
Myosotis sylvatica
Phleum pratense
Picea abies
Pimpinella saxifraga
Pinus sylvestris
Poa pratensis
Polygonatum odoratum
Polygonum aviculare
Populus tremula
Potentilla anserina
Prunus padus
Ranunculus polyanthemos
 reptans
Ribes spicatum
Rubus idaeus
Rumex acetosa
Salix caprea (kookkaita)
Sambucus racemosa
Solidago virgaurea
Sorbus aucuparia
Stellaria longifolia
Traxacum sp.
Trifolium arvense

Tussilago farfara
Urtica dioica
Vaccinium myrtillus
Veronica chamaedrys
Viburnum opulus
Vicia cracca

1:1000 NYKYINEN KAUPUNKIKARTTA

